

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Środowiska,
Rolnictwa i Zagospodarowania
Przestrzennego**

Warszawa, dnia 15 stycznia 2010 r.

**Pan
Jan Waclawski
Wójt Gminy Stryszów**

KSR-4112-01-03/2009
S/09/002

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli - Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego przeprowadziła w Urzędzie Gminy Stryszów, zwanym dalej „Gminą”, kontrolę realizacji programu wieloletniego pt. „Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2010”, w zakresie części Zadania IV - Ochrona Zlewni Zbiornika.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2006 r. do 30 czerwca 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokóle kontroli podpisanym w dniu 4 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań związanych z ochroną zlewni Zbiornika Wodnego Świnna Poręba, na obszarze Gminy Stryszów.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie (RZGW) - Inwestor budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba - zawarł w sierpniu 2006 r. z Gminą Stryszów porozumienie o wspólnym finansowaniu „Programu gospodarki wodno-ściekowej Gminy Stryszów w latach 2006-2010”¹, (zwanym dalej „Programem gospodarki wodno-ściekowej”), jako elementu Ochrony Zlewni Zbiornika – w ramach realizacji „Programu budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2010”. W porozumieniu ustalono zakres rzeczowy i finansowy na kwotę 71.854,9 tys. zł, ujmując w tej kwocie dotychczasowe wydatki w wysokości 16.087,6 tys. zł, poniesione do dnia 31 grudnia 2005 r. na Ochronę Zlewni

¹ Ustawa z dnia 4 marca 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program budowy Zbiornika Wodnego Świnna Poręba w latach 2006-2010” (Dz. U. Nr 94, poz. 784).

Zbiornika Wodnego Świnna Poręba (budowa systemów wodociągowych i kanalizacyjnych). Ponadto w porozumieniu wskazano, że Gmina podejmie działania związane z pozyskaniem niezbędnych środków na dokończenie realizacji Programu gospodarki wodno-ściekowej.

W latach 2006-2009 (I półrocze) na realizację Programu gospodarki wodno-ściekowej Gmina wydatkowała ogółem 29.225,6 tys. zł, w tym: na systemy wodociągowe – 3.186,2 tys. zł, systemy kanalizacyjne – 23.646,6 tys. zł oraz na dokończenie budowy oczyszczalni ścieków w Stryszowie – 2.392,8 tys. zł. Wydatki te zostały sfinansowane głównie ze środków budżetowych przekazanych przez RZGW – 24.018,1 tys. zł, tj. 82,2%; pozostałą część stanowiły środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 2.850,0 tys. zł, tj. 9,8%; środki z budżetu państwa – 475,0 tys. zł, tj. 1,6% (przekazane przez Wojewodę Małopolskiego) oraz środki własne Gminy – 1.882,5 tys. zł, tj. 6,4%.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do:

- sposobu wykorzystania środków budżetowych przekazanych przez RZGW na realizację Programu gospodarki wodno-ściekowej,
- trybu i zasad udzielania zamówień publicznych na realizację zadań inwestycyjnych.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zakres rzeczowy określony w ww. porozumieniu nie został w pełni zrealizowany, pomimo wykorzystania pełnej kwoty środków budżetowych, zaplanowanych w programie wieloletnim na realizację Zadania IV - Ochrona Zlewni Zbiornika na obszarze Gminy. Zaawansowanie finansowe zadań związanych z Ochroną Zlewni Zbiornika Świnna Poręba, realizowanych na terenie Gminy, wyniosło na dzień 30 czerwca 2009 r. ogółem 45.313,2 tys. zł, tj. 63,1% planu (71.854,9 tys. zł), w tym wydatki na realizację systemów wodociągowych wyniosły 5.767,3 tys. zł, tj. 23,2% planu (24.891,1 tys. zł) oraz wydatki na systemy kanalizacyjne wraz z budową oczyszczalni ścieków w Stryszowie 39.545,9 tys. zł, tj. 84,2% planu (46.963,8 tys. zł). Do zakończenia realizacji Programu gospodarki wodno-ściekowej, po 30 czerwca 2009 r., pozostało do wykonania 63.092 mb sieci wodociągowej i 27.586 mb przyłączy wodociągowych oraz 3.735 mb sieci kanalizacyjnej i 18.704 mb przyłączy kanalizacyjnych. Wartość nakładów niezbędna na zakończenie realizacji ww. zadań łącznie wynosi 26.541,7 tys. zł.
2. Od 2008 r. Program gospodarki wodno-ściekowej realizowany był w mniejszym zakresie niż w latach poprzednich. Nakłady na realizację Programu gospodarki wodno-ściekowej w 2008 r., wynoszące 1.032,8 tys. zł, uległy znacznemu zmniejszeniu (o 93,2%) w stosunku do 2007 r. (15.273,3 tys. zł). W I półroczu 2009 r. nakłady na realizację tego Programu wyniosły tylko 90,4 tys. zł. Ustalono, że spośród 610 zawartych umów, w sprawie udziału finansowego przyszłych użytkowników przyłączy kanalizacji sanitarnej, dla 332 umów, tj. 54,4% w dniu 31 grudnia 2008 r. upłynął termin do wniesienia opłaty za ich wykonanie. Wartość zaległych kwot określona w umowach łącznie wyniosła 830,0 tys. zł. Przyczynami zmniejszenia tempa realizacji Programu gospodarki wodno-ściekowej był brak możliwości pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację tego Programu oraz zgody mieszkańców Gminy na budowę i pokrycie kosztów wykonania przyłączy kanalizacyjnych. Spowolnienie tempa realizacji

Programu gospodarki wodno-ściekowej spowodowało m.in., że od grudnia 2006 r., wybudowana w ramach tego Programu, oczyszczalnia ścieków wykorzystana była tylko w 25%.

3. Gmina zawarła z wykonawcą umowę na wykonanie m.in. przyłączy kanalizacyjnych, przed zawarciem uzgodnień z wszystkimi użytkownikami projektowanych przyłączy kanalizacyjnych, o pokryciu kosztów ich budowy. Nieposiadanie przez Gminę uzgodnień w zakresie projektowanych przyłączy kanalizacyjnych od przyszłych użytkowników, spowodowało wyhamowanie tempa realizacji systemu kanalizacji, a w konsekwencji wprowadzenie do umowy z września 2006 r., zawartej z [...] ², zmiany terminu zakończenia robót z 30 listopada 2008 r. na 31 sierpnia 2010 r. W podpisanym aneksie z lipca 2008 r., strony umowy oświadczyły, że po uzyskaniu zapewnienia o przyłączeniu zainteresowanych właścicieli budynków do sieci kanalizacyjnej zostanie sporządzony harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji pozostałych do wykonania robót.
4. Przy realizacji Programu gospodarki wodno-ściekowej naruszono przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane ³.
 - W miejscowościach Stryszów, Dąbrówka i Łękawica, bez decyzji o pozwoleniu na budowę, zrealizowano rurociągi tłoczne o łącznej długości 7.210,5 mb, co było niezgodne z art. 28 ust. 1 ustawy - Prawo budowlane. Gmina, w projektach budowlanych załączonych do wniosków o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę, ujęła realizację rurociągów tłocznych. Jednak w decyzjach o pozwoleniu na budowę nr 482/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. i nr 773/2006 z dnia 31 października 2006 r., wydanych przez Starostę Wadowickiego, budowa rurociągów tłocznych nie została ujęta. Przedmiotowe decyzje o pozwoleniu na budowę objęły budowę sieci kanalizacji grawitacyjnej z przyłączami i 12 przepompowniami ścieków (decyzja nr 482/2006 z dnia 27 lipca 2006 r.) oraz budowę sieci kanalizacji grawitacyjnej i 4 pompowniami ścieków (decyzja nr 773/2006 z dnia 31 października 2006 r.).
 - Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami i budowa kanalizacji sanitarnej, została rozpoczęta na podstawie nieostatecznych decyzji o pozwoleniu na budowę. Roboty budowlane w przypadku decyzji nr 482/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. zostały rozpoczęte wcześniej o 17 dni, a w przypadku decyzji nr 773/2006 z dnia 31 października 2006 r. o 87 dni, zanim decyzje te stały się ostateczne. Było to niezgodne z art. 28 ust. 1 ustawy - Prawo budowlane. Jak ustalono przyczyną wcześniejszego rozpoczęcia robót budowlanych była konieczność wydatkowania środków finansowych w IV kwartale 2006 r. Stwierdzono także, że Inwestor uzyskał dzienniki budowy dla tych inwestycji, po dacie rozpoczęcia robót budowlanych odpowiednio po 21 i 94 dniach.
 - Od 2007 r. użytkowano części budowli - sieć wodociągowa wraz z 482 przyłączami oraz sieć kanalizacyjna wraz z 549 przyłączami (wg stanu na dzień 30 czerwca

² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) – odmowa udostępnienia z uwagi na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy.

³ Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.

2009 r.) - bez decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. Stanowiło to naruszenie art. 55 pkt 3 ustawy - Prawo budowlane.

- W 2 przypadkach Gmina nie zawiadomiła Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych na 7 dni przed ich rozpoczęciem, pomimo obowiązku wynikającego z art. 41 ust. 4 ustawy - Prawo budowlane. Zwłoka wyniosła 92 dni, dla budowy realizowanej na podstawie decyzji nr 773/2006 i 21 dni na podstawie decyzji nr 482/2006. W 2 przypadkach dla zadań inwestycyjnych realizowanych na podstawie decyzji nr 318/2007 i nr 319/2006, Gmina o rozpoczęciu robót budowlanych zawiadomiła Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego, w dniu ich rozpoczęcia.
5. Nie przekazano, w terminie 14 dni po zakończeniu II i IV kwartału, do RZGW, sprawozdań z realizacji „Programu gospodarki wodno-ściekowej Gminy Stryszów w latach 2006-2010”, pomimo wymogu wynikającego z § 5 pkt 1 lit. f) porozumienia Nr 289/IDR/2006 z dnia 22 sierpnia 2006 r. Gmina za 2006 r. przekazała sprawozdanie o planowanych kosztach wynikających z zawartych umów, w piśmie z dnia 8 grudnia 2006 r., a za 2007 r. dwa sprawozdania w pismach z dnia 24 sierpnia 2007 r. oraz z dnia 15 stycznia 2008 r.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zintensyfikowanie działań w celu pozyskania środków finansowych na dokończenie realizacji programu gospodarki wodno-ściekowej.
2. Podjęcie działań legalizacyjnych, w trybie przepisów ustawy – Prawo budowlane, dla budowli wybudowanych bez ostatecznych decyzji o pozwoleniu na budowę.
3. Uzyskanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie dla części budowli - sieć wodociągowa z przyłączami oraz sieć kanalizacyjna z przyłączami.

Najwyższa Izba Kontroli – Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Wójta o przedstawienie, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61. ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.